

Complexnummer: 513791

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

't Huis de Wolf

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

513792, 513793

Woonplaats

Haren Gn

Gemeente

Groningen

Provincie

Groningen

Hoofdadres van hoofdobject

Rijksstraatweg 76, 9752 AH Haren Gn

Complexomschrijving

Inleiding

VILLA, met KOETSHUIS annex DIENSTWONING, genaamd 't Huis de Wolf'. De villa dankt zijn naam aan een gelijknamige herberg die hier vroeger stond. Het complex is gebouwd in 1892 in opdracht van A. Wassenaar in een stijl waarin Neo-Renaissance elementen zijn te herkennen. De villa is rijkelijk gedecoreerd. De geveldecoraties zijn ontleend aan het werk van de zestiende eeuwse bouwmeester-theoreticus H. Vredeman de Vries. De entreepartij, die wordt bewaakt door een leeuw, heeft onder andere een tegeltableau en een geëst venster, gemaakt door de firma Van Diesen en Kerrebijn uit Haarlem, waarop paardesporttaferelen zijn afgebeeld. De opdrachtgever had namelijk een grote voorliefde voor paarden. In 1917 werd het pand verkocht aan de Staat der Nederlanden, die dit bestemd had tot terrein voor de Rijksuniversiteit Groningen. In 1929-30 werd een begin gemaakt met de aanleg van een botanische tuin op het terrein van de villa. In 1942 was het Genetisch Instituut in dit pand gehuisvest, in 1974 het Polemisch Instituut en tot 1998 het Verkeerskundig Studiecentrum. Tegenwoordig doet het pand weer dienst als woonhuis. Het torentje is in de loop der tijd tijdens herstelwerkzaamheden ingekort. Het koetshuis annex dienstwoning, gelegen achter de villa, is in 1984 inwendig verbouwd. Het koetshuis heeft aan de noordzijde een nieuw schuurtje en aan de achterzijde twee niet-originele aanbouwen; deze aanbouwen komen wegens te geringe ouderdom en te weinig architectonische kwaliteit niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking.

Het villacomplex is gelegen op een zeer ruim deels omgracht en omhaagd terrein aan de Rijksstraatweg, in een gebied met bijzondere architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit. In de tuin zijn restanten aanwezig van een

landschappelijke aanleg. Aan de voorzijde staat aan weerszijden een rode beuk en aan de rechterzijde naaldbomen. Aan de overzijde van de Rijksstraatweg liggen weilanden.

Waardering

Villa met koetshuis annex dienstwoning van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een villa met koetshuis annex dienstwoning uit 1892 in de provincie Groningen
- vanwege de bijzondere vormgeving en zeer rijke detaillering
- vanwege de zeer hoge mate van gaafheid van het complex en de samenstellende onderdelen
- vanwege de zeer monumentale en beeldbepalende ligging in een gebied met bijzondere architectonische en stedenbouwkundige kwaliteit

Monumentnummer*: 513792

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 november 1999
Kadaster deel/nr: 7209/21

Monumentnaam**

't Huis de Wolf

Complexnummer

513791

Complexnaam

't Huis de Wolf

Woonplaats*

Haren Gn

Gemeente*

Groningen

Provincie*

Groningen

Straat*

Rijksstraatweg

Nr*

76

Toev.*

Postcode*

9752 AH

Woonplaats*

Haren Gn

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

HAREN

Sectie*

M

Kad. object*

2333

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

De twee verdiepingen hoge, deels onderkelderde VILLA op nagenoeg rechthoekige plattegrond is gebouwd in 1892 in een stijl waarin Neo-Renaissance elementen zijn te herkennen. Het pand is opgetrokken in rood/bruine baksteen op een aan de voor- en zuidzijde gladde gepleisterde waarboven rustica onderbouw en aan de noord- en achterzijde gladde gepleisterde waarboven rode en roodbruine bakstenen onderbouw afgezet met natuursteen en een gepleisterde band; op zowel de begane grond als eerste verdieping een gekleurd bakstenen fries; aan de voor- en zuidzijde witgepleisterde speklagen, aan de noord- en achterzijde roodbakstenen speklagen; zijkanten van geveldelen gepleisterd, aan de achtergevel zijkanten van rode baksteen. De villa wordt gedekt door een samengestelde kap met leidekking; overkragende houten goot op klossen; twee gemetselde schoorstenen; vijf dakkapellen onder plat dak, aan de voorzijde één waarin een venster, aan de noordzijde één bekroond met fronton waarin een venster met half rond bovenlicht waarin glas-in-lood, aan de achterzijde één met tweedelig venster en aan de zuidzijde twee, één met een venster en één bekroond met een fronton waarin een driedelig venster. De gevels worden geleed door H-vensters waaronder een gepleisterd vlak (uitgezonderd de achtergevel); aan de voor- en zuidzijde op de begane grond H-vensters onder een roodbakstenen segmentboog met gepleisterde diamantkoppen als aanzet- en sluitsteen en geschilderd boogtrommel in bloemmotief, op de eerste verdieping H-vensters onder een roodbakstenen strek met gepleisterde aanzet- en sluitsteen; aan de noord- en achterzijde H-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensters onder een roodbakstenen segmentboog met gepleisterde diamantkop als aanzet- en sluitsteen en decoratief gekleurd bakstenen boogtrommel.

In de risalerende tuitgevel aan de voorzijde (westgevel) een driezijdige erker waarin H-vensters waarboven een gepleisterd fries waarin schelpvormen; gepleisterde stijlen en basement. Boven de erker een balkon met gepleisterde balustrade waarachter twee openslaande houten deuren waarin glas met zijlichten, alle met half rond bovenlicht; gepleisterde omlijsting met centraal een half rond fronton; gepleisterd fries waarin centraal de naam 't huis de Wolf' en aan weerszijden een guirlande. In de top boven de gootlijst twee smalle H-vensters met half rond bovenlicht onder een halfronde gepleisterde boog; aan weerszijden een pilaster; fries van gele en rode baksteen waarboven het bouwjaar 'Anno 1892' met aan weerszijden voluten en obeliskachtige decoraties; op de top een driehoekig fronton bekroond met een obeliskachtige vorm. In de linker zijgevel van het risaliet een halfronde gepleisterde nis waarin decoraties en een H-venster waaronder een tweedelig keldervenster met decoratief smeedijzeren diefijzer. Op de eerste verdieping een H-venster en een marmeren gevelsteen waarin gegraveerd 'Den eersten steen gelegd den 12(?) mei 1892 door mevrouw H. Wassenaar van Wely', onder een halfronde boog met boogtrommel waarin gekleurde baksteen. In de rechterzijgevel van het risaliet twee H-vensters. De entree in halfronde portiek bevindt zich in het linkergeveldeel van de voorgevel. De entree bestaat uit twee houten paneeldeuren waarin halfronde en ronde vensters waarvoor decoratieve ijzeren panelen; half rond bovenlicht met lantaarn en ijzeren decoraties met aan de bovenzijde een kroon; zeven treden hoge hardstenen stoep met links een natuurstenen leeuw op een rustica onderbouw; tegelvloer met bloem- en diamantkopmotief; cassetteplafond; drie gepleisterde pilasters en een ronde pijler met natuurstenen banden die de verdieping erboven dragen. Aan de linkerzijde van de entree een half rond geëetst venster gemaakt door Van Diesen en Kerrebijn uit Haarlem waarin centraal een medaillon waarin een paard met jockey; aan de rechterzijde een half rond tegeltableau met schildering waarin centraal in een medaillon waarin een paard met jockey. Op de eerste verdieping aan zowel de linker- als voorzijde van dit geveldeel een T-venster met half rond bovenlicht en gepleisterde omlijsting bekroond met een fronton. In het volume dat boven de gootlijst uittorent aan zowel de linker- als voorzijde twee vensters met half rond bovenlicht waarboven een halfronde gepleisterde omlijsting. Het geveldeel wordt bekroond met een achthoekige toren die bestaat uit acht gepleisterde ronde pijlers onder een niet-origineel koperen tentdak waarop een windwijzer. In het geveldeel rechts van het risaliet vier H-vensters.

In het risalerende geveldeel aan de noordzijde een samengesteld driedelig vensters waarin gekleurd glas-in-lood onder één segmentboog, waaronder een houten paneeldeur en twee keldervensters met decoratieve smeedijzeren diefijzers. Op de eerste verdieping een samengesteld driedelig venster met bovenlichten waarin gekleurd glas-in-lood onder één segmentboog. In het terugspringende linker geveldeel in het platte volume met afgeschuinde hoek drie kleine staande vensters onder rollaag.

In het linker geveldeel van de achtergevel (oostzijde) een vierzijdige serre onder een afgeplat naar binnen gebogen schilddak bekroond met houten boeibord; H-vensters en twee T-vensters (oorspronkelijk waarschijnlijk serredeuren); decoratieve gootlijst; in de onderbouw een niet-origineel driedelig venster. Links van de erker een niet-originele brandtrap. Boven de erker twee openslaande houten deuren waarin glas met zij- en bovenlichten onder één segmentboog. In het risalerende rechtergeveldeel twee H-vensters, waaronder twee tweedelige keldervensters (zesruits) en waarboven twee H-vensters.

In de zuidgevel in het linkergeveldeel twee H-vensters, waaronder twee tweedelige keldervensters met decoratieve

smeedijzeren diefijzers en waarboven twee H-vensters. In het rechter risalerende geveldeel een vijfzijdige erker onder een afgeplat naar binnen gebogen schilddak; voorzijde een samengesteld driedelig venster met bovenlichten; decoratieve gootlijst. Boven de erker een niet-originele gepleisterde balustrade waarachter twee openslaande houten deuren waarin glas met zij- en bovenlichten onder één strek.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de gestucte plafonds in geometrische patronen, de paneeldeuren, in de hal de marmeren vloer en lambrizing, de houten trappen, in de hal en keuken van het souterrain de lambrizing van witte tegels met decoratieve gekleurde banden, het gewelfde plafond in de keuken.

Waardering

Villa van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een villa uit 1892 in de provincie Groningen waarin Neo-Renaissance elementen zijn te herkennen
- vanwege de opvallende vormgeving en zeer uitbundige detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van exterieur en delen van het interieur
- vanwege de monumentale en beeldbepalende ligging in een gebied met bijzondere architectonische en stedenbouwkundige waarde

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 513793

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 16 november 1999
Kadaster deel/nr: 7209/21

Complexnummer

513791

Complexnaam

't Huis de Wolf

Woonplaats*

Haren Gn

Gemeente*

Groningen

Provincie*

Groningen

Locatiennaam

BY Rijksstraatweg 76, Haren

Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente*

HAREN

Sectie*

M

Kad. object*

2333

Appartement

Grondperceel

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Het deels onderkelderde KOETSHUIS annex DIENSTWONING op nagenoeg rechthoekige plattegrond is gebouwd in 1892 in een stijl waarin Neo-Renaissance elementen zijn te herkennen. Het pand is opgetrokken in bruinrode baksteen op een gepleisterd trasraam en wordt gedekt door een samengesteld afgeplat schilddak waarop grijze platte Friese pannen; gemetselde schoorsteen; goot op houten klossen; witgepleisterde speklagen; waterlijst; aan de voorzijde dakkapel onder plat dak waarin een venster. De gevels worden geleed door vensters omlijst met rode baksteen, uitgezonderd de noord- en achtergevel; zijkanten van geveldelen geaccentueerd met rode baksteen, uitgezonderd de achtergevel.

In het middenrisaliet van het naar voren springende linkergeveldeel van de voorgevel (westzijde) twee H-vensters met tweeruits bovenlichten onder een halfronde gepleisterde boog met in de boogtrommel gekleurde baksteen en waaronder gepleisterde vlakken; boven de H-vensters een samengesteld venster; aan de rechterzijde een T-venster met tweeruits bovenlicht en twee kleine staande vensters. In het rechtergeveldeel centraal een niet-originele garagedeur onder een roodbakstenen segmentboog met gepleisterde aanzet- en sluitsteen; aan weerszijden een staand venster met decoratieve roedenverdeling onder een halfronde roodbakstenen boog met gepleisterde sluit- en aanzetstenen en boogtrommel waarin gekleurde bakstenen; boven de garagedeur twee vierkante en een tweedelig venster.

In de noordgevel in het centrale naar voren springende geveldeel een opgeklampte houten deur met tweeruits

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bovenlicht onder een gepleisterde halfronde boog met in de boogtrommel gekleurde baksteen; niet-origineel schuurtje (niet beschermd); op het dak een arkeneel met loden piek en twee niet-originele dakramen; aan de rechterzijde een houten paneeldeur waarin glas onder een gepleisterde halfronde boog met in de boogtrommel gekleurde baksteen. In het linkergeveldeel een staand venster met decoratieve roedenverdeling. In het rechtergeveldeel een keldervenster met diefijzers.

In de risalerende tuitgevel van het naar voren springende rechtergeveldeel van de achtergevel (oostzijde) een tweedelig venster en een gepleisterd vlak met geometrische patronen waarin een klein venster, beide met bovenlichten waarin decoratieve roeden onder een halfronde bruin/rode bakstenen boog met gepleisterde sluitsteen; op de eerste verdieping niet-originele deuren en brandtrap; de top wordt omlijst met pleisterwerk en bekroond met een schelpachtige decoratie; hijsbalk; ijzeren decoratie. Links van het risaliet een tweedelig venster en rechts een gepleisterd vlak met geometrische patronen waarin een klein venster, beide met bovenlichten waarin decoratieve roeden onder een halfronde bruin/rode bakstenen boog met gepleisterde sluitsteen; boven beide vensters een rond venster met roedenverdeling onder rollaag. Aan de linkerzijde drie tweeruits vensters onder rollaag en twee niet-originele aanbouwen (niet beschermd).

In de zuidgevel in het rechter naar voren springende geveldeel een samengesteld H-venster en een rond venster met roedenverdeling onder rollaag.

In het interieur zijn ondermeer van belang: in de hal de lambrisering van witte tegels met decoratieve gekleurde banden, de paardenstallen en de halfronde houten spantconstructie.

Waardering

Koetshuis annex dienstwoning van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een koetshuis annex dienstwoning uit 1892 in de provincie Groningen waarin Neo-Renaissance elementen zijn te herkennen
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van exterieur en delen van het interieur
- vanwege de functionele en ruimtelijke relatie met de villa

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)